

Esteettömyysohjelma

Selkoversio

Tampereen kaupunki on laatinut esteettömyysohjelman. Ohjelman laatineeseen työryhmään on kuulunut virkamiehiä eri hallintokunnista sekä vammaisjärjestöjen edustajia. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut tilaajapäällikkö Risto Laaksonen.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt vuonna 2005, että kaupunki laatii esteettömyysohjelman. Kaupungin vammaisneuvosto on myös esittänyt ohjelman laatimista.

Esteetön ympäristö on välttämätön monille vammaisille henkilöille. Muille kaupunkilaisille se tuo sujuvuutta. Esimerkiksi Tampereen uuden rautatietunnelin hissit ja liukuportaat helpottavat kaikkien liikkumista alueella. Esteetön ympäristö ei erottele ihmisiä heidän toimintakykynsä mukaan.

Esteitä on monenlaisia

Esteitä on monenlaisia. Pahimmillaan niistä seuraa eriarvoisuutta. Eriarvoisuutta aiheuttavat esim. rakennukset, joihin pyörätuolin käyttäjät tai lastenvaunujen kanssa kulkijat eivät pääse portaiden takia.

Palvelut, joita kaikki eivät voi käyttää, luovat eriarvoisuutta. Moni kuulovammainen tarvitsee kuulokojetta. Palvelupisteissä tulisikin olla laitteet, joilla puhe välittyy suoraan asiakkaan kuulokojeeseen. Samanlaiset laitteet tulisi olla käytettävissä erilaisissa puhe- ja kulttuuritilaisuuksissa. Näitä laitteita kutsutaan induktiosilmukoiksi.

Viestintä luo eriarvoisuutta, jos se on vaikeasti omaksuttavaa. Tietoa tulee välittää siten, että se on kaikkien saatavilla.

Näkövammaiselle esteettömyys merkitsee esim. sitä, että jalankulkuväylillä ei ole esineitä, jotka aiheuttavat kompastusvaaraa. Mainostelineet keskellä jalankulkuväylää voivat olla vaarallisia näkövammaisille henkilöille.

Allergikoille voimakkaat hajut saattavat olla tainnuttavia.
Tiloissa, joita kaikki käyttävät – esim. kirjastot ja terveystilat
– ei saa olla allergisoivia kasveja.

Lainsäädäntö takaa esteettömän rakentamisen

Suomen lainsäädäntö vaatii esteetöntä rakentamista.
Uudet rakennukset, liike- ja palvelutilat pitää rakentaa esteettömiksi.
Määräykset vaativat erityisesti liikuntavammaisten huomioimista.
Kuntien rakennusvalvontaviranomaiset tarkistavat rakennuspiirustukset.
Piirustusten tulee täyttää esteettömyysmääräykset.

Vammaispalvelulaki ja
YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien asiakirja
edellyttävät ympäristön ja palvelujen esteettömyyttä.

Vanha rakennettu ympäristö on ongelmallinen.
Sen muuttaminen esteettömäksi on haasteellista.
Lainsäädäntö ei edellytä esim. vanhojen rakennusten
korjaamista esteettömäksi.
Peruskorjausten yhteydessä vanhoihin rakennuksiin kuitenkin
edellytetään pääsääntöisesti esteettömyyttä.

Esteettömyysohjelman tavoitteet

Esteettömyysohjelman tavoitteena on,
että vuonna 2016 Tampereen kaupunkia
voidaan luonnehtia esteettömäksi.
Esteettömyys antaa mahdollisuuden asukkaiden
ja kaupungissa vierailevien sujuvaan liikkumiseen,
toimimiseen ja osallistumiseen.
Esteettömyys edistää kaupunkilaisten tasa-arvoa.

Esteettömyysohjelman toimenpide-ehdotukset

Esteettömyysohjelmassa esitetään useita toimenpiteitä
Tampereen kaupungin esteettömyyden lisäämiseksi.

Tampereen kaupunki laatii suurimpiin kaupunginosiin
esteettömyyssuunnitelmat.

Suunnitelmia laadittaessa kaupunki kartoittaa
jalankulku- ja kevyen liikenteen väylien esteettömyyden.
Samoin se kartoittaa päiväkotien, koulujen, virastojen ja kaupungin
keskeisten palvelupisteiden esteettömyyden.

Kaupunki edistää asuntojen esteettömyyttä tukemalla
taloudellisesti hissien rakentamista
vanhoihin kerrostaloihin.

Ikäkasteohjelmassa Tampereen kaupunki antaa tietoa asunto-osakeyhtiöille hissien rakentamisesta sekä paneutuu ikäihmisten kotien esteettömyyden edistämiseen.

Kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset syventävät yhteistyötä vammais- ja esteettömyysasiamiehen kanssa. Kaupunki järjestää suunnittelijoille esteettömyyskoulutusta.

Joukkoliikenneyksikkö edistää bussien ja bussipysäkkien esteettömyyttä. Kaupunki kehittää myös palvelubussiliikenteen esteettömyyttä.

Kaupunki syventää yhteistyötä esteettömyysasioissa liike-elämän ja muiden kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tampereen kaupunki sisällyttää esteettömyysnäkökulman kaupungin toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.

Kaupunki tiedottaa esteettömyyden palveluistaan ja luo kaupunkilaisille väylän ilmoittaa havaitsemistaan esteistä viranomaisille.

Lautakunnat päättävät esteettömyystoimenpiteiden rahoituksesta. Uuden rakentaminen esteettömäksi ei juurikaan tuota lisäkustannuksia. Kaupungin kiinteistöjä tai jalankulkuväyliä korjattaessa huomioidaan myös esteettömyysnäkökulma.

Ohjelman toteutumista arvioi seurantaryhmä ja vammais- ja esteettömyysasiamies. Ne raportoivat kerran valtuustokaudessa kaupunginhallitukselle. Vammais- ja esteettömyysasiamies raportoi vuosittain oman toimintakertomuksensa yhteydessä myös esteettömyyden edistämisestä.